

Beskrivning av instrumentet och dess användningsområde

ESTER [1] är ett forskningsbaserat bedömningssystem som används med barn och unga som uppvisar, eller är i riskzonen för, normbrytande beteende. Det är utvecklat för att användas från första bedömningstillfället till att ärendet avslutas och innehåller stöd för beslut om insatser. ESTER består av två delar: ett screening-system och ett strukturerat bedömningsinstrument.

ESTER-screening utgörs av ett kort formulär som kan fyllas i av förälder, lärare eller barnet/ungdomen själv (från 10 års ålder). Syftet är att få en uppfattning om huruvida risker föreligger och om det finns behov av en mer detaljerad bedömning. Screening-formuläret kan också användas för att samla in information inför en sådan bedömning. För varje bedömare finns ESTER-screening i två versioner, med eller utan frågor som berör familjerisikfaktorer.

ESTER-bedömning är ett strukturerat beslutsstöd vid insatser till unga och avser täcka in de senaste 1-36 månaderna [2]. Det syftar till att underlätta, systematisera och strukturera bedömning och dokumentation av risk- och skyddsfaktorer till unga som uppvisar, eller är i risk för, normbrytande beteende. ESTER-bedömning lämpar sig för bedömning, uppföljning av insatser samt som ett komplement vid utredningar för normbrytande beteende. ESTER kan användas både i förebyggande och behandlande syfte.

ESTER-bedömning mäter totalt 12 riskfaktorer och sju skyddsfaktorer indelade i följande kategorier:

- Risker hos barnet
- Risker i familjen
- Skydd hos barnet
- Skydd i familjen

Vilka grupper är instrumentet gjort för?

Barn och unga 0-18 år.

Översikt

Funktion

- ✓ Screening
- ✓ Stöd vid bedömning/diagnostisering
- ✓ Uppföljning av insats till en individ

Sakområde

- ✓ Beteendeproblem

Målgrupper

Ålder 0-18 år

ESTER-screening

- ✓ Självskattning
- ✓ Föräldraskattning
- ✓ Lärarskattning

ESTER-bedömning

- ✓ Professionskattning

Antal frågor

-

Tidskrav

ESTER-bedömning: 7-8 timmar

Tolkningsstöd

Svensk manual

Legitimationskrav

Nej, men en utbildning för instrumentet krävs

Licenskrav

Ja

Kostnad

Kostnad utgår för licens, datorstöd och obligatorisk kurs. Manual är tillgänglig via datorstödet.

Administration

ESTER-screening fylls i på papper. För dokumentation av ESTER-bedömning används ett strukturerat häfte samt ett datorbaserat verktyg.

Evidens och beprövad erfarenhet

Ej möjligt att bedöma

Hur många frågor består instrumentet av?

ESTER-screening är ett fyrsidigt formulär med fokus på riskfaktorer för beteendeproblem.

ESTER-bedömning inkluderar ett häfte där all information och alla steg i bedömningen dokumenteras. Bedömningen görs utifrån de 19 risk- och skyddsfaktorerna och minst två informationskällor och två olika typer av informanter ska användas. Manualen specificerar principerna för bedömning [2].

Hur lång tid tar det att fylla i?

En ESTER-bedömning tar i genomsnitt 7-8 timmar att slutföra [2].

Tolkning av resultat

ESTER är utvecklat i Sverige av svenska forskare och baseras på utgångspunkten att beteenden, förhållanden och omständigheter är föränderliga. Manualen beskriver bakgrund och syfte med ESTER och hur det ska användas. Den beskriver även alla risk- och skyddsfaktorer som ingår i bedömningen.

Förutsättningar för användning

Ingen särskild legitimation eller akademisk utbildning krävs för att använda ESTER. Däremot behöver man gå en endags-utbildning (ESTER grundutbildning) för att få använda instrumentet.

Ett datorbaserat verktyg underlättar dokumentationen av ESTER-bedömningen samt ger en grafisk presentation av resultat av bedömningar och insatser. Genom detta verktyg underlättas även samarbete mellan olika professionella kring den enskilde klienten. En licensavgift tas ut för användning av datorstödet till ESTER-bedömning. Licensen gäller i ett år.

Evidens och beprövad erfarenhet

ESTER är ett relativt nytt bedömningsinstrument och utvärdering av det pågår kontinuerligt. Det man framför allt tittar på är samstämmigheten mellan olika bedömare. Evidensnivån för ESTER kan inte bedömas utifrån givna kriterier och dokumenterade erfarenheter av användningen är begränsad. För att ta del av den forskning som finns om ESTER rekommenderas att man besöker ESTERs hemsida: <http://www.ester-bedomning.se/om-ester/vetenskapligt-stod-och-testning-av-ester/>. I dagsläget är det utvecklarna själva som står bakom den forskning som finns gällande reliabilitet.

Referenser

1. ESTER. <http://www.ester-bedomning.se>.
2. Andershed, H., & Andershed, A-K. (2010). Risk-need assessment for youth with or at risk for conduct problems: introducing the assessment system ESTER. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 5, 377-383.

Bilaga. Sammanställning av evidens.

Evidensnivå

Inte applicerbart

Referenser

- [1] Andershed, H., Fredriksson, J., Engelholm, K., Ahlberg, R., Berggren, S., & Andershed, A-K. (2010). Initial test of a new risk-need assessment instrument for youths with or at risk for conduct problems: ESTER-assessment. *Procedia Social & Behavioral Sciences*, 5, 488-492.
- [2] Bond, H., Rudenhed, M., Bergquist, E, Andershed, A-K., & Andershed, H. (2013). Further testing of the inter-rater reliability of ESTER-assessment instrument for youths with or at risk for conduct problems. *Journal of Applied Psychology*, 2(2), 16-21.

Artikel	N	Ålder	Urval	Reliabilitet		Validitet					Totalt	
				Intern konsistens	Reliabilitet	Interbedömar-reliabilitet (ICC)	Strukturell validitet	Prediktiv validitet	Samtidig validitet	Yta under kurvan		Sensitivitet/specificitet
1						★★						
	30	16-19	Flickor med allvarliga psykosociala problem	-	-	0,71-0,78 (faktorer ungdom) 0,62-0,68 (faktorer familj)	-	-	-	-	-	-
2						★						
	30	15-20	Flickor med allvarliga psykosociala problem	-	-	0,38 (riskfaktorer) 0,37 (skyddsfaktorer)	-	-	-	-	-	-

★ = Minimal (M); ★★ = Tillfredsställande (T); ★★★ = Bra (B).

Kriterier för bedömningen av evidensen hittar du [här](#).